

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Målet i energiplanlægningen bør være en halvering af energiforbruget over en 40-års-periode og en anvendelse af vedvarende energi i størst mulig udstrækning. Denne målsætning er meget klart angivet i Brundtlandrapporten, og fra en lang række internationale konferencer er det uholdbare i den nuværende udvikling inden for energisektoren fremhævet.

Baggrunden for målsætningen er de miljømæssige trusler fra vores store energiforbrug. Forsuring af miljøet på grund af udslip af svovldioxid og kvælstofilter har længe været kendt og er årsag til, at der efterhånden er stillet større og større krav til rensning af røggas fra store energianlæg. Hertil er kommet voksende forståelse for, at det store energiforbrug også vil medføre en ændring af atmosfæren, som kan medføre katastrofale klimaændringer.

En effektiv indsats mod energiforbrugets miljøskadelige virkninger forudsætter naturligvis internationale aftaler og handlingsplaner. Men det må ikke afholde os fra at gå i gang. På en række områder gælder det, at vi kan opnå samfundsmæssige fordele ved at gennemføre nødvendige ændringer. Det er således ofte billigere at spare en kW-time elektricitet, end det er at producere en. Det er samfundsmæssigt langt mere fordelagtigt at bruge naturgas til samtidig produktion af el og varme end at afbrænde den i individuelle fyr, og samtidig vil det nedsætte brændselsforbruget og miljøbelastningen.

En kraftig reduktion af det danske energiforbrugs miljøskadelige virkninger kræver en indsats på forskellige områder:

- 1) Begrænsning af energiforbruget i slutledet gennem tekniske besparelser og ændret adfærd.
- 2) Øget anvendelse af vedvarende energi som sol, vind og biomasse.
- 3) Forbedret udnyttelse af fossile brændsler.
- 4) Øget rensning af røggas.

Der må i planlægningen tages hensyn til, at der på alle områder dels er behov for at fremme den miljøvenlige teknologi, som er moden til anvendelse, dels

er behov for forskning og udvikling for på lang sigt at kunne opfylde målsætningen om en halvering af energiforbruget og en væsentlig anvendelse af vedvarende energi.

Beslutningsforslaget er direkte rettet mod en forbedring af vilkårene for de miljøvenlige teknologier, som er klar til anvendelse i større omfang. Indirekte vil dette imidlertid også have en stor effekt på forskning og udvikling, fordi det er et klart signal om den fremtidige retning i energiplanlægningen.

Nødvendigheden af at forbedre vilkårene for miljøvenlig teknologi er efterhånden dokumenteret meget grundigt. »Energihandlingsplan 90« (Serup, Hvelplund og Bjerregård, 1989) er den seneste dokumentation for, at vi med den nuværende struktur og de økonomiske forhold i energisektoren spænder ben for en miljømæssigt fornuftig udvikling og ofte oven i købet samfundsmæssigt betaler en unødvendig ekstrapris for det.

Samtidig er forslagsstillerne overbevist om, at markedet for miljøvenlig energiteknologi vil vokse voldsomt i den nærmeste fremtid. En satsning på den anførte målsætning vil derfor have en positiv effekt på helt centrale områder som: valutabesparelser, beskæftigelse og forøgelse af eksporten ud over den mindre miljøbelastning.

Det årlige forbrug af fossile brændsler svarer til ca. 10 mia. kr. med de nuværende priser. I løbet af 90'erne kan priserne forventes forøget væsentligt. Besparelser vil direkte påvirke betalingsbalancen, enten ved mindre import eller ved øgede eksportmuligheder. Et forsigtigt skøn over mulighederne for en eksport af energiteknologi, hvis der satses på besparelser og vedvarende energi, kunne være 5 mia. kr./år. (Udredning om vedvarende energi i Danmark, Fysisk Laboratorium III, Danmarks Tekniske Højskole. Foreløbig udgave, september 1989).

Planerne for udvidelse af de økonomiske forbindelser med de østeuropæiske lande vedrører i høj grad energi- og miljøområdet.